

Nyttföremål för köket, i tre för Sigvard Bernadotte typiska material. Fr v: **Kaffekanna** i rostfritt stål, för Moderna kök, 1957, 950 kr, Apollo antik, **karott** av sterlingsilver, för Georg Jensen 1948, Fenix antik, privat samling, **skål** i melaminplast, en tidig variant av den klassiska Margretheskålen, för Rosti bakelitfabrik, 1955, 200 kr, Modern möbelkonst. Längst t h Sigvard Bernadotte med en modell av en **frontlastare** för SJ, 1968.



**SIGVARD BERNADOTTE** (1907–2002), greve och son till kung Gustav VI Adolf, formgivare och industridesigner.

Sigvard Bernadotte är upphovsman till några av Sveriges mest använda och igenkända bruksföremål, till exempel konservöppnaren *Röda Clara*, den rostfria så kallade *Bernadottekannen* och skrivmaskinen *Facit Privat*. Mönstret *Virrvarr* på perstörpsplattan tillhör också det som de flesta svenskar känner igen. Hans verk som silverformgivare för danska Georg Jensen är inte lika bekant i Sverige, men formmässigt av mycket hög klass, sofistikerat, klassiskt, stringent. Sigvard Bernadotte var estet ut i fingerspetsarna, men kombinerade det med industridesignerns känsla för rationell produktion. Denna förmåga – att förena skönhet och funktionalitet med en effektiv och förbilligande framställningsprocess – har gjort honom till en av Sveriges mest framstående formgivare under 1900-talet, och kanske den mest komplette.



TRE FOTOGRAFER

Från silverkannor till konservöppnare

# Sigvard Bernadotte förenade det folkära med det exklusiva

Av MAGNUS PALM Foto: PATRIK ENGQUIST, PER MAGNUS PERSSON

## Checklista för Sigvard Bernadottes design

- Nyttföremål med en tydlig funktion
- Tillverkning i företrädesvis silver, plast eller rostfritt stål
- Klassiska, enkla och linjerena former
- Obefintlig eller mycket strikt dekor
- Polerad eller blank yta



Designkontoret Bernadotte & Bjørns konservöppnare för Nils-johan, Nya Clara, 1963, efterträdde den snarlika folkhemssuccén Röda Clara, 1956.



Rymd- och raketinspirerad glasflaska Explorer Vodka, 1957, avsedd för export till USA, med originalförpackning. (Etiketten utförd av Torsten Eriksson).



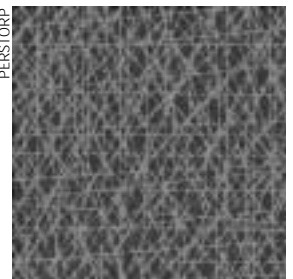
Bernadotte & Bjørns kylskåpsanpassade Signatur för Husqvarna borstfabrik, 1959. 150 kr/st, Modern möbelkonst.



Isvattenkanna i silver för Georg Jensen, 1952, udda, elegant och alltid Sigvard Bernadottes egen favorit.



Additionsmaskinen för Odnher, 1960, en storsäljare i lättmetall och plast.



PERSTÖRPS

Mönstret Virrvarr, 1961, av plastimpregnerat papper. Ännu i produktion, liksom Margretheskålen ovan.

# Sigvard Bernadotte

Kaffepannan för Moderna kök 1954, blev Bernadottekannan med svenska folket, och tillverkades i rostfritt stål och bakelit, 475 kr, Bacchus antik.



## Fyndställen & priser

Silvret dyker sällan upp i Sverige, däremot då och då på kvalitetsauktioner i Danmark. Prisnivån ligger normalt mellan 25 000–75 000 kr för enstaka större objekt. Plasten, liksom de rostfria köksprodukterna, brukar finnas i antikaffärer med designinriktning. De går också fortfarande att hitta på loppmarknader. Prisnivå upp till tusenlappen, för de enklare föremålen några hundralappar.

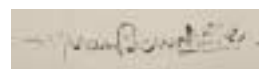
De mer utpräglade industridesignprodukterna tillhör det som fortfarande kan finnas för en billig penning: Bernadottes skrivmaskiner och räknesnurror har ännu inte tagit sig in i antikhandeln och auktionshusen.

## Signaturer, märken, producenter

Silver för danska Georg Jensen är ofta stämplat med signatur och Georg Jensen (se bilderna t h, överst).

Plastprodukterna, till exempel papperskorgen för Hammarplast, kunde ha en skrivstilssignatur i relief: "Design Sigvard Bernadotte" (miten). De rostfria produkterna försågs också med skrivstilssignaturen "Sigvard Bernadotte" (underst).

Tillsammans med den danske arkitekten Acton Bjørn ledde Sigvard Bernadotte designkontoret Bernadotte & Bjørn, som designade ett flertal hushålls- och industriprodukter, ofta etikettmärkta med tydlig designinformation.



HELEN PER

## LÄS MER!

*Design Sigvard Bernadotte.* Utställningskatalog, Nationalmuseum, 1997. Den nödvändiga guiden till Bernadottes hela designvärld.

*Svensk industridesign. En 1900-talshistoria.* Red:

Lasse Brunnström. Norstedts, 1977.

Ett översiktsverk, som ger relief åt Sigvard Bernadottes insats.

*Krona eller klave* av Sigvard

Bernadotte. Prinsens memoarer.

Bonniers, 1975.

